

EUs støtteordning for ungdomsprosjekter

Formålet med Aktiv Ungdom er å styrke ungdoms aktive deltakelse i samfunnet, fremme gjensidig forståelse og solidaritet og å styrke ungdomsarbeid i Europa.

Aktiv Ungdom retter seg mot frivillige aktiviteter, og kan ikke gi støtte til tradisjonelle klasseutvekslinger og skoleturer. Prosjektene må være lagt til utenomfaglige aktiviteter, for eksempel har elevråd og ungdomsbedrifter mottatt prosjektstøtte til ungdomsinitiativ og gruppeutvekslinger, og skoler sender ut og tar i mot volontører.

Aktiv Ungdom gir støtte til: Gruppeutveksling

Grupper fra to eller flere land møtes for å delta i felles aktiviteter og bli kjent med hverandres land og kulturer.

Ungdomsinitiativ

Grupper på minst fire personer kan få støtte til å gjennomføre et prosjekt.

Demokratiprojekt

Prosjekter med fokus på økt medbestemmelse for ungdom. Minst fire grupper skal samarbeide, to norske og to fra et annet land i Europa.

EVS - Frivillig arbeid

Volontørtjenesten er for unge mennesker som ønsker å jobbe som frivillig i et annet land i Europa fra 2 til 12 måneder. Organisasjoner og offentlige tiltak i Norge (f. eks skoler) kan få hjelp i det daglige arbeidet av en utenlandsk ungdom som jobber som frivillig.

Tilskudd til ungdomsarbeidere

De som jobber med ungdom kan delta på kurs i Norge og utlandet, eller søke støtte til å arrangere egne kurs og seminarer, hospitering eller planleggingsbesøk.

Ungdomspolitiske møter

Nasjonale eller internasjonale møter for å skape en arena for debatt og dialog mellom ungdom og beslutningstakere.

www.aktivungdom.eu

Ungdomsutveksling ga engasjement og ny giv

I august 2011 satte Per Erling Tilset Larsen seg på flyet til Bari i Sør-Italia sammen med fire ungdommer fra Enhet for Voksenopplæring i Trondheim kommune. Målet var utvekslingen «Rights Alive», der de skulle møte unge fra fire andre europeiske land for å diskutere menneskerettigheter og integrering.

TEKST/ SIGRID SMITH-TØNNESEN

ENKELTE VAR SPENTE på om elevene kunne dra utenlands: Var de flinke nok i engelsk? Ville de bidra aktivt i aktivitetene det ble lagt opp til? Og hva med sikkerhet, både med tanke på innkvartering, mat og oppfølging?

Grappa besto av Fatouma og Amran fra Somalia, Thuva fra Sri Lanka og Boy Toe som er karenisk. De utgjorde en ganske sammensatt gjeng med tanke på interesser, engasjement og faglig plassering. Fellesnevneren var at de alle fikk grunnskoleopplæring ved Enhet for voksenopplæring.

Elevene var plukket ut blant annet med tanke på å skape engasjement rundt temaet menneskerettigheter. Gjennom gruppediskusjoner, teater, foto, video og formingsaktiviteter utvekslet deltakerne tanker om menneskerettigheter og hva disse konkret betyr for dem i deres hverdag.

Rett til liv

En av oppgavene var å definere de fire viktigste rettighetene for ungdom. Disse spørsmålene var brennaktuelle for de norske deltakerne, som alle har en historie preget av flukt fra krig eller undertrykkelse. Alles rett til liv, frihet og personlig sikkerhet, og forbud mot slaveri, ble rangert høyt av alle, mens jentene med bakgrunn fra Somalia var særlig opptatt av kvinners rettigheter.

Initiativtaker Larsen forteller at i en utveksling kan det vise seg at de som ikke presterer i klasserommet er i stand til både å lede gruppearbeid og holde presentasjoner, fordi det i en

ny sammenheng plutselig gir mening. Slike mestringsopplevelser, som går både på språkprestasjoner og sosial kompetanse, vil ofte motivere ungdommene til å prestere i skolesituasjonen i etterkant av prosjektet. Å gi elevene lærings erfaringer fra andre arenaer enn skolen er derfor en viktig del av hans strategi for å gi ungdommer nytt fokus.

Muligheter i livet

Elevene som var med på utvekslingen tok utfordringene på strak arm. De kommuniserte på engelsk, men også med kroppsspråk og via musikk og dans. Selv om det ble mye pasta, og klosteret der de bodde ikke akkurat holdt hotellstandard, var dette detaljer mot den opplevelsen det var å være en del av fellesskapet med ungdommene fra Italia, Tyrkia, Østerrike og Polen.

De tre norske jentene ble veldig sammenstøvet under utvekslingen, og diskusjonen om hvor viktig skole og utdanning er for å kunne bestemme over egen skjebne, ble viktig for dem, forteller Larsen. Meningsutvekslinger og møtet med ungdommer i forskjellige situasjoner og fra ulike land, var med på å vekke denne bevisstheten hos dem.

I etterkant av prosjektet har engasjementet og måten elevene oppfatter seg selv på endret seg, forteller Larsen. Særlig jentene har fått øynene opp for at de har mange muligheter og kan bestemme selv over eget liv. Utdanning og aktiv deltakelse er blitt noe som angår også dem. En av jentene har meldt seg inn i Amnesty, en annen er blitt nestleder i elevrådet.

Hvem er Aktiv Ungdom?

AKTIV UNGDOM-PROGRAMMET administreres av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og holder til i Oslo. Med 11 ansatte har vi kapasitet til å drive utstrakt veiledning av de av søkerne som ønsker det, og å reise mye ut på prosjektbesøk, informasjonsmøter og holde kurs. Målet vårt er å senke terskelen for å delta i programmet, og resultatet er at selv små lokallag og uformelle ungdomsgrupper når frem med sine søknader.

Programmet retter seg mot ikke-formell læring, dvs læring som foregår i for eksempel organiserte fritidsaktiviteter. Prosjekter som inngår i skolens regulære aktiviteter, med obligatorisk oppmøte og pensum, kan ikke få støtte. Vi har like fullt skoler som brukere av programmet. Hvordan? Aktiviteter knyttet til elevråd og ungdomsbedrifter kan støttes. Skoler kan dessuten ta imot og sende ut frivillige gjennom Europeisk volontørtjeneste. Arbeidsinstituttene i Buskerud, som tilbyr undervisning og praksis til elever utenfor det tradisjonelle skoleløpet, benytter også mulighetene programmet gir. Er dere i tvil, kan dere ta kontakt for veiledning.

Aktiv Ungdom tilbyr også en rekke kurs og studiereiser for ungdomsarbeidere og de som jobber med ungdom i vid forstand. Kursene gir innføring i programmet, hvordan man lykkes med søknaden, og hvordan man lager et godt prosjekt. Kursene kan også være tematiske. Felles for dem alle er at de gir deltakerne en rekke praktiske verktøy og metoder de selv kan ta i bruk i sitt arbeid med ungdom, og at de har en egenandel på kun 500 kroner. Nye søkere vil bli prioritert.

Hvordan var det å være med på «Rights Alive»? Vi ba to av deltakerne fortelle om opplevelsen. Hvorfor ble du med, hva var det viktigste du opplevde, og hva er planene dine i etterkant?

Thuvaraga Siwakumar (17), Byåsen vgs

Fatouma Moussa Hassan (24), Byåsen vgs

Da skolen tilbød meg å bli med på Italia-prosjektet, var jeg aldri i tvil. Jeg er opptatt av menneskerettigheter, og ville gjerne diskutere disse med unge fra andre steder i Europa. Min bakgrunn som tamil gjør dette ekstra viktig for meg, i landet mitt er det ingen selvfølge at menneskerettighetene følges.

Vi dramatiserte og filmet et teaterstykke vi skrev selv. Jeg spilte en av rollene, det var nytt for meg. Vi gjorde også en morsom øvelse der vi skulle finne frem til steder i en ukjent by, uten å få snakke engelsk. Lokalbefolkningen ville gjerne hjelpe, men det var ikke så lett å forklare hvor vi skulle, eller å forstå forklaringen. På turen ble vi norske nesten som familie, det var litt gøy at vi snakket norsk sammen, de andre skjønte ikke hvilket språk vi snakket!

I løpet av de ti dagene lærte jeg ting jeg ikke kunne lært gjennom mange år på skolen. Det var en stor opplevelse, jeg ante ikke på forhånd hvordan dette skulle bli. Jeg trodde alle europeere var som nordmenn, men vi fikk høre om fattigdom, om andre skolesystemer, og hverdagsliv som er helt annerledes. Jeg har fått venner som jeg fortsatt har kontakt med, jeg er til og med invitert til å feire jul hos en av dem.

Jeg vil gjerne jobbe i FN, og jeg tenker at dette prosjektet gav meg viktig erfaring og kunnskap i forhold til dette. Drømmen er å få komme tilbake til Sri Lanka og gjøre en innsats der.

Jeg var interessert i temaet, og ville gjerne bli med da jeg ble spurt. Jeg ante ikke at det ville bli så bra som det ble!

Jeg hadde fordommer mot noen av landene før jeg dro, men så fant jeg ut at alle

folk er jo forskjellige. Selv om jeg har møtt noen som er rasister, betyr det ikke at alle fra samme land er sånn. Nå har jeg venner fra hele Europa. Jeg lærte så utrolig mye hele tiden, språk, om de andre landene og om menneskerettighetene, hvem som følger dem og hvem som bryter dem. Dessuten var det mye gøy som skjedde, for eksempel da vi skulle prøve å bestille en pizza uten svinekjøtt, og venninnen min imiterte både gris og kylling.

I Somalia er jentene «ingenting». Livet er at vi skal gifte oss og få barn. I prosjektet lærte jeg om likestilling, og nå vet at jeg kan gjøre alt, det er ikke forskjell på jenter og gutter. Selv om familien min ikke synes det er viktig, vil jeg ta utdanning og jobb! Jeg har meldt meg inn i Amnesty også, fordi jeg har lyst til å kjempe for alles rettigheter.

Jeg vil bli sosionom, og mens jeg studerer kunne jeg tenke meg å jobbe i fengsel, eller å følge opp folk som er ferdig med soning. Jeg vil gjerne engasjere meg i frivillige organisasjoner. Drømmen er å bli ambassadør for Norge, gjerne i et land der de snakker arabisk.

MOTIVASJON/ Initiativtaker for prosjektet og fagleder ved enheten, Per Erling Tilset Larsen, har lang erfaring med å bruke både gruppeutveksling og europeisk volontørtjeneste i arbeidet med å motivere ungdom utenfor det tradisjonelle skoleløpet. (Foto/ Privat)

FAKTA/ Gruppeutveksling

Ungdomsgrupper kan få støtte til å ta imot eller besøke ungdomsgrupper i andre europeiske land. Man blir kjent, gjør aktiviteter/bor sammen og lærer om hverandres kulturer. Ungdom skal delta aktivt i planlegging, gjennomføring og evaluering. Tema bestemmer dere selv. De fleste grupper kan delta, men programmet støtter ikke skoleutvekslinger som er en del av pensum.

Kriterier for å få støtte

- Ungdom 13-25 år
- Samarbeid med en eller flere ungdomsgrupper
- Totalt 16-60 ungdommer kan delta i prosjektet
- Varighet 6-21 dager

Hva kan vi få i støtte?

- 70 prosent av reiseutgifter
- Fast støttebeløp per deltaker
- Ekstra støtte til deltakere med spesielle behov

Hvilke land kan vi samarbeide med?

Dere kan samarbeide med EU-land, samt Island, Lichtenstein, Sveits, Tyrkia og Kroatia. Samarbeidet må alltid inkludere et EU-land. Det er også mulig å samarbeide med land i EUs naboregioner.

Les mer på www.aktivungdom.eu/gruppe/ eller kontakt Gry Nesse, telefon 46 61 51 22, gry.nesse@bufdir.no.

FAKTA/ Eurodesk

Studere fransk i Paris? Jobbe med grafisk design i London? Støtte til arkitektstudier?

Eurodesk er et nettverk av 900 kontorer i 30 europeiske land som jobber sammen for å gi ungdom best mulig informasjon om studier, stipend og jobb i Europa. Eurodesk ble til i 1990, etter et ønske om å samle informasjon om europeiske muligheter for unge på ett sted.

Eurodesk svarer på ungdoms spørsmål om deres europeiske muligheter på www.eurodesk.no.

Eurodesk er en del av EUs ungdomsprogram Aktiv Ungdom. I Norge koordineres Eurodesk av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).

